

Väylävirasto Trafikledsverket

Ratasuunnitelman
hyväksymisesitys

09.08.2023

LIITE 1 1 (17)

VÄYLÄ/6349/04.01.01/2020

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
PL 320
00059 TRAFICOM

Mäntyniemen alikulkusilta, ratasuunnitelma, Ylivieska

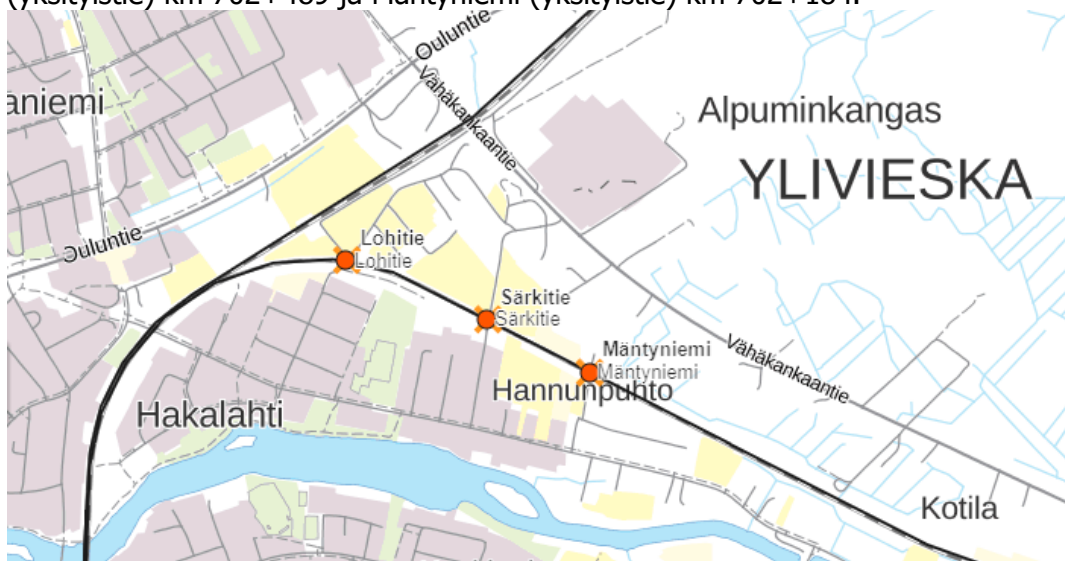
Väylävirasto lähettää otsikossa mainitun 13.01.2023 päivätyn, 29.03.2023, 29.05.2023 ja 13.06.2023 muutetun ratasuunnitelman hyväksyttäväksi.

Hyväksymisesityksen liiteaineisto on noudettavissa sähköisesti Väylän Sharefile -palvelusta.

Suunnitelman esittely

Ratasuunnitelman tavoitteena on parantaa radan tasoristeysturvallisuutta sekä varmistaa häiriöttömien kuljetusten mahdollistaminen rautatiellä. Suunnitelma-alue sijoittuu Ylivieskan kaupunkiin Kiviojan alueelle Iisalmi-Ylivieska rataosuudelle kilometrivälille 701+860 – 703+220.

Suunnittelualueelle sijoittuu vartioimattomat tasoristeykset Lohitie (yksityistie) km 702+895, Särkitie (yksityistie) km 702+489 ja Mäntyniemi (yksityistie) km 702+184.

Kuva1. Suunnittelualueen tasoristeykset.

09.08.2023

Tavoitteena on, että kyseiset tasoristeukset poistetaan ja korvataan uudella Lohitien alikulkukäytävällä km 702+713 ja Mäntyniemen alikulkusillalla km 702+146.

Hankkeen toimenpiteet kohdistuvat sekä tie- ja rautatiealueelle että radan ja tien viereisille kiinteistöille. Hankealueen maanomistajat ovat Väylävirasto, Ylivieskan kaupunki ja yksityiset maanomistajat.

Ratasuunnitelmassa on arvioitu vaikutukset suunnittelualueen ympäristön meluun, tärinään ja luonnon oloihin. Vaikutukset kokonaisuutena on arvioitu vähäisiksi. Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat kulkuyhteyksien muutoksiin tasoristeysten poistuessa. Vaikutuksista on laadittu erillisinä selvityksinä meluselvitys ja luontoselvitys. Ratasuunnitelmassa ja sen ratkaisussa on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon maanomistusolosuhteet.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja alueellinen liikennejärjestelmäsuunnittelu

Ratasuunnitelmassa on huomioitu valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet seuraavasti.

- Parantaa mahdollisuuksia elinkeino- ja yritystoiminnan kehittymiselle liikenneyhteyksien parantuessa.
- Edistää joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ratayhteyden häiriöherkkyyden parantuessa.
- Liikennejärjestelmän toimivuus, toimintavarmuus ja turvallisuus paranee vartioimattomien tasoristeysten poistuessa.
- Liikennejärjestelmän vähähiilisyys paranee raideliikenteen toimintaedellytysten parantuessa.
- Turvaa valtakunnallisen liikenneverkon runkoväylän toiminnan kehittämisen.

Ratasuunnitelma edistää alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita seuraavasti.

- Liikkumisympäristö ja liikennejärjestelmä paranee liikkujille.
- Henkilövahinkoihin johtavat onnettomuudet vähenevät tasoristeysten poistojen myötä.

Hankkeen toteutus

Hankkeen tämänhetkiset arvioidut kokonaiskustannukset ovat 4,8 M€ (alv 0 %). Laskennassa käytettiin MAKU- indeksiä 140 (1/2022, 2015=100).

Kaavatilanne

Suunnittelualueella voimassa olevat kaavat on esitetty alla olevissa taulukoissa.

09.08.2023

Maakuntakaavat

Kmv	Kaavan nimi	Kaavatunnus	hyväksymis pvm.	huom.
Koko ratasuunnitelma-alue	Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihe- maakuntakaava		23.11.2015	
Koko ratasuunnitelma-alue	Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihe- maakuntakaava		2.2.2017	
Koko ratasuunnitelma-alue	Pohjois-Pohjanmaan 3.vaihe- maakuntakaava		17.1.2022	

Yleiskaavat

Kmv	Kaavan nimi	Kaavatunnus	hyväksymis pvm.	huom.
Koko ratasuunnitelma-alue	Ylivieska 2030 keskustan osayleiskaava		7.6.2011	

Asemakaavat

Kmv	Kaavan nimi	Kaavatunnus	hyväksymis pvm.	huom.
701+860- 702+410	Ylivieskan asema- kaava ja asema- kaavan muutos (Kivioja ja Koski- puhto)		4.5.2020	
702+410- 702+700	Ylivieskan kau- pungin 4. kaupun- ginosan korttelit 30-37 sekä katu-, puisto ja vesialu- etta. 3. kaupun- ginosan vesialu- etta.		28.5.2002	
702+700- 703+077	Ylivieska IV kau- punginosa		18.4.1983	
702+340- 702+515	Ylivieskan kau- pungin 4. kaupun- ginosan (Kivioja) rautatie-, erityis- ja puistoalue.		19.6.2023	

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -menettely

Hankkeessa ei ole sovellettu ympäristövaikutusten arviointi (YVA) -menettelyä.

Yleissuunnitelma

Hankkeesta ei ole laadittu yleissuunnitelmaa, koska hankkeen vaikutukset ovat vähäiset.

Aiemmat voimassa olevat ratasuunnitelmat

Hankkeesta ei ole laadittu ratalain mukaisia suunnitelmia.

HYVÄKSYMISESITYS

Väylävirasto esittää hyväksyttäväksi Mäntyniemen alikulkusilta, ratasuunnitelma, Ylivieska, 23.11.2022 päivätyn ja 29.03.2023, 29.05.2023 ja 13.06.2023 muutetun ratasuunnitelman seuraavasti:

Rautatie

Ratasuunnitelma sijoittuu rataosalle Iisalmi-Ylivieska suunnitelmakarttojen 3700 73 6453 1 ja 3700 73 6454 1 mukaisesti.

Rata-km	Pituus [km]	Raiteisuus	Huom/Piirustus
701+860 – 703+220	1,36	Yksiraiteinen	3700 73 6453 1 3700 73 6454 1

Rautatien poikkileikkaukset pysyvät nykyisellään.

Rautatien korkeusasema pysyy nykyisellään, pituusleikkaus 3700 73 6459.

Liikennepaikat

Suunnitelma ei sisällä liikennepaikkoja.

Rautatiealue

Rautatiealuetta lunastetaan kuivatusjärjestelyiden ja pohjanvahvistuksien vuoksi. Rautatiealue suunnitelmakartan 3700 73 6453 1 mukaisesti.

Käyttöoikeus rautatiealueeseen

Suunnitelma ei sisällä uusia käyttöoikeuksia.

09.08.2023

Rautatiealueen ulkopuoliset maankäyttörajoitukset

Suoja-alue ulottuu 30 metriä radan keskilinjasta radan molemmin puolin suunnitelma-karttojen 3700 73 6453 1 ja 3700 73 6454 1 mukaisesti.

Suunnitelmalla ei varata alueita radan myöhempää leventämistä varten.

Rautateiden hallinnolliset muutokset

Ei sisälly tähän ratasuunnitelmaan.

Radan kunnossapitotarpeisiin perustettavat oikeudet

Teiden käyttöoikeudet radan pysyviin kunnossapitotarpeisiin perustetaan seuraaville yksityisille sekä olemassa oleville liittymille alla olevan taulukon ja piirustusten 3700 73 6453 1 ja 3700 73 6454 1 mukaisesti:

Rata-km, vas./oik.	Tien tunnus	Kunta	Toimenpide/tarve	Piirustus
702+146, oik	Y2	Ylivieska	Käyttöoikeus yksityistieltä Mäntyniemen alikulkusillalle.	3700 73 6454 1
702+146, oik	Y2J	Ylivieska	Käyttöoikeus yksityistieltä Mäntyniemen alikulkusillalle.	3700 73 6454 1
702+713, oik	Y1J	Ylivieska	Käyttöoikeus yksityistieltä Lohitien alikulkukäytävälle.	3700 73 6453 1
704+480-702+713, oik	Y3J	Ylivieska	Käyttöoikeus yksityistieltä Lohitien alikulkukäytävälle.	3700 73 6453 1
702+489, oik	Y3	Ylivieska	Käyttöoikeus yksityistieltä Lohitien alikulkukäytävälle.	3700 73 6453 1

Rakentamisen ajaksi perustettavat oikeudet

Ratatyössä syntyvien maa-ainesten sijoittaminen. Maamassat jäävät alueelle pysyvästi. Alueet otetaan haltuun rakentamisen ajaksi.

Sijoitusalue	Kunta	Täyttö [m ³]	Piirustus
Maa-ainesten sijoitusalue 1	Ylivieska	13 000	3700 73 6454 1

Työn ajaksi haltuun otettavat alueet piirustusten 3700 73 6453 1 ja 3700 73 6454 1 mukaisesti.

Alueen yksityisten teiden rakentamiseen ja käyttöön perustetaan oikeus piirustusten 3700 73 6453 1 3700 73 6454 1 mukaisesti.

09.08.2023

Sillan S1 rakentamisen ajaksi varten haltuun otettava alue piirustuksen 3700 73 6453 1 mukaisesti.

Sillan S2 rakentamisen ajaksi varten haltuun otettava alue piirustuksen 3700 73 6454 1 mukaisesti.

Laskuoja-alueet laskuojia tai laskujohtoja varten

Laskuoja-alueisiin perustetaan oikeus piirustusten 3700 73 6453 1 ja 3700 73 6454 1 mukaisesti.

Laskuoja tai laskujohto	Piirustus
Laskuoja LO1	3700 73 6453 1
Laskuoja LO2	3700 73 6453 1
Laskuoja LO4	3700 73 6454 1
Laskuoja LO3	3700 73 6453 1

Tasoristeykset

Rata-km	Tasoristeys	Tun- nus/tie	Toimenpide	Huom.	Piirustus
702+184	Mäntyniemi	Y5	Poistetaan, kulkuyhteydet korvataan Mäntyniemen alikulkusillalla		3700 73 6454 1
702+489	Särkitie	Y6 Särkitie	Poistetaan		3700 73 6453 1
702+895	Lohitie	Y7 Lohitie	Poistetaan, kulkuyhteydet korvataan Lohitien alikulkukäytävällä		3700 73 6453 1

Y=yksityistie

Tasoristeysten yksityistiejärjestelyt

Suunnitelmassa ei rakenneta tasoristeyksiä.

09.08.2023

Yksityisteitä koskevat muut järjestelyt

Suunnitelman mukaisesti rakennetaan seuraavat yksityistiet korvaamaan kulkuyhteyksiä tasoristeysten poistuessa.

Rata-km	Tunnus/tie/paaluväli	Pituus [m]	Leveys [m]	Päällyste	Piirustus/huomautus
702+146	Y2/Peltoniemenkatu pl. 3-277	274	7,5	Kestopäällyste	3700 73 6454 1
702+146	Y2J pl. 0-277	277	4,0	Kestopäällyste	3700 73 6454 1
702+146	Y5 pl. 10-97	87	3,30	Sorapäällyste	3700 73 6454 1
702+713	Y1J pl. 0-91	91	4,0	Kestopäällyste	3700 73 6453 1
702+489	Y3 / kääntöpaikka pl.0-37	37	4,2-12,5	Sorapäällyste	3700 73 6453 1
702+489 - 702+713	Y3J pl. 37-303	266	4,0	Kestopäällyste	3700 73 6453 1

Y = yksityistie

YJ= yksityinen jalankulku ja pyöräilyväylä

Päätöksellä perustetaan tarvittavat oikeudet ennestään oleviin yksityisiin teihin.

Ylivieskan kaupunki rakentaa liittymät ja korvaavat yksityiset tiet sekä katkaisee päätöksen vastaiset liittymät kustannuksellaan. Liittymät katkaistaan, kun korvaavat yhteydet on järjestetty.

Maantiet

Tie ja paaluväli	Pituus [km]	Peruspoikkileikkaus	Päällyste	Huom. / piirustus
Maantie 7830 Ylivieska-Raudaskylä				
0 - 97	0,097	Kokonaisleveys nykyinen Ajouradat nykyinen Ajokaistoja 1 + 1	Kestopäällyste	Piirustus 3700 73 6454 1

Maantiealueen ulkopuoliset maankäyttörajoitukset

Maantien 7830 näkemäalueet piirustuksen 3700 73 6454 1 mukaisesti.

09.08.2023

Maantien 7830 yksityisten teiden liittymät

Liittymän sijainti			Liittymän ja yksityisen tien			Huom. / Piirustus
tie	paalu	oik. / vas.	tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	
Mt 7830	55	vas.	Y2	274	7,5 Kestop.	3700 73 6454 1

Sillat

Sillat suunnitelmakarttojen, pituusleikkausten ja alla olevan taulukon sekä piirustusten 4032 AK 20832 1 ja 4032 AKS 20833 mukaisesti.

Rata-km / Sijainti	Siltatunnus ja nimi	Tyyppi	Vapaa ali- kulkukor- keus	Hyötyleveys	Piirustus
702+713	S1 Lohitien alikäytävä	jännitetty kauka- lopalkkisilta	3,20	7,60	4032 AK 20832 1
702+146	S2 Mäntyniemen alikul- kusilta	jännitetty kauka- lopalkkisilta	3,50	7,50	4032 AKS 20833 1

Tunneli

Suunnitelmassa ei esitetä tunneleita.

Tukimuurit

Suunnitelmassa ei esitetä tukimuureja.

Meluntorjuntatoimenpiteet

Suunnitelmassa ei esitetä meluntorjuntatoimenpiteitä.

Runkomeluntorjuntatoimenpiteet

Suunnitelmassa ei esitetä runkomeluntorjuntatoimenpiteitä.

Tärinäntorjuntatoimenpiteet

Suunnitelmassa ei esitetä tärinäntorjuntatoimenpiteitä.

Rautatiealueelta purettavat rakennukset

Suunnitelmassa ei esitetä purettavia rakennuksia.

09.08.2023

Lunastuksen laajentaminen

Suunnitelmassa ei esitetä lunastuksen laajentamista.

Pohjaveden suojaus

Suunnitelmassa ei esitetä pohjaveden suojausta.

Tällä hyväksymisesityksellä esitetään korvattavaksi

Hankkeesta ei ole laadittu aikaisemmin ratalain mukaisia suunnitelmia.

HYVÄKSYMISESITYKSEN INFORMATIIVINEN OSA

Haltuunotto

Rautatietarkoituksiin tarvittavat alueet ja oikeudet otetaan radanpitäjän haltuun ratatöimittämisessä pidettävässä haltuunottokatselmuksessa. Haltuunotto antaa radanpitäjälle säädetyt oikeudet käyttää alueita ja oikeuksia ratasuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin.

Huoltoteinä käytettävät katualueet, joista sovitaan kuntien kanssa erikseen

Suunnitelmassa esitetään huoltoteinä käytettäväksi katuja K1J, K2 ja K2J.

Rata-km, vas./oik.	Katu/raitti	Kunta	Toimenpide/tarve	Piirustus
702+713, vas	K1J	Ylivieska	Käyttöoikeus nykyiselle jalankulku- ja pyöräilyväylälle huoltotieyhteytenä, tehdään sopimus kunnan kanssa.	3700 73 6453 1
702+146, vas	K2	Ylivieska	Käyttöoikeus nykyiselle kadulle huoltotieyhteytenä, tehdään sopimus kunnan kanssa.	3700 73 6454 1
702+146, vas	K2J	Ylivieska	Käyttöoikeus nykyiselle jalankulku- ja pyöräilyväylälle huoltotieyhteytenä, tehdään sopimus kunnan kanssa.	3700 73 6454 1

09.08.2023

Katusuunnitelmalla hyväksyttävä silta, katu tai muu rakenne

Toimenpidealueen asemakaava-alueella olevat kadut K1J, K2 ja K2J on esitetty suunnitelmapiirustuksissa 3700 73 6453 1 ja 3700 73 6454 1.

Kustannukset

Koko ratasuunnitelmaosuuden kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 4,7 miljoonaa euroa (MAKU 140 (2015=100)). Kaupunki osallistuu kustannuksiin 2,3 miljoonalla eurolla. Joh-tojen ja laitteiden omistajien kustannuksiksi on arvioitu 5,5 tuhatta euroa.

Vastuut ja velvoitteet

Siltojen S1 ja S2 kunnossapidosta vastaa Väylävirasto.

Lohitien ja Peltoniemenkadun hulevesipumppaamojen kunnossapidosta vastaa Ylivieskan kaupunki.

Rakennettavien uusien yksityisteiden, laskuojan ja -johtojen sekä maa-ainesten sijoitus-alueen kunnossapidosta vastaa Ylivieskan kaupunki.

Kuulemismenettely

Ratasuunnitelman aloituskuulutus on julkaistu Väyläviraston verkkosivuilla 18.05.2021. Kuulutus on lisäksi julkaistu seuraavissa lehdissä; Kaleva 19.5.2021 ja Kalajokilaakso 19.5.2021. Kuulutuksesta on ilmoitettu Ylivieskan kaupungin sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla.

Suunnitelmaa laadittaessa on maanomistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, varattu tilaisuus mielipiteen lausumiseen asiasta. Vuorovaikutustilaisuus järjestettiin 13.10.2022 klo 17.00-19.00 Ylivieskan kaupungintalolla. Suunnitelmaluonnoksista sai antaa palautetta ja esittää kysymyksiä suunnittelijalle erillisinä puhelinaikoina sekä hankkeen verkkosivuilla olevalla lomakkeella. Vuorovaikutustilaisuudessa ei jätetty yhtään kirjallista palautetta. Kutsu pidettävästä vuorovaikutustilaisuudesta kuulutettiin Väyläviraston verkkosivuilla 04.10.2022. Kutsu julkaistiin lisäksi Kalajaska -lehdessä 05.10.2022.

Suunnitelmasta on pyydetty Ylivieskan kaupungin, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen, Pohjois-Pohjanmaan liiton ja Museoviraston lausunnot. Lisäksi niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, on varattu tilaisuus muistutuksen tekemiseen. Suunnitelman nähtäville asettamisesta on ilmoitettu kirjeitse niille kiinteistön omistajille, joiden kiinteistöstä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus (tieoikeus, laskuoja) tai joiden kiinteistö rajoittuu rautatiealueeseen.

Kiinteistön omistaja- ja osoitetiedot on selvitetty Maanmittauslaitoksen ylläpitämästä kiinteistörekisteristä. Yritysten osoitetiedot on selvitetty yritystietojärjestelmästä. Koska

09.08.2023

nämä rekisterit ovat virallisia tietokantoja, pitää Väylävirasto tekemäänsä selvitystä riittävänä

Suunnitelma oli nähtävillä Väyläviraston verkkosivuilla ajalla 7.2.-9.3.2023.

Suunnitelman nähtävilläolon jälkeen tehty suunnitelmamuutos Suunnitelmakartta, Lohitien alikäytävä km702+713, piir. nro 3700 73 6453 1 1 rev C1 13.6.2023 on esitelty erikseen asianosaisille. Asianosaisilla on ollut näytön yhteydessä mahdollisuus jättää uusi muistutus muutetusta suunnitelmasta.

Muistutukset

Suunnitelmasta on tehty yksi muistutus Ylivieskan kunnan alueella.

Muistuttaja 1 on muistutuksessaan vaatinut, että yksityistietä Y4 ei saa ottaa haltuun rakentamisen aikana.

Perustelumme kieltoon; tie on aikanaan tehty ns. "hartiapankilla" lapion ja kuokan avulla ojat kaivaen ja siitä tien pohjaksi tasoittaen.

Tie ei nyt tule kestäämään rakennusvaiheen aikaisia raskaita ja suuria työkoneita, kuten esim. junttakoneita, betoniautoja ja muuta maansiirtokalustoa.

Edellä olevaan viitaten kiellämme ja siten vastustamme suunnitelmassa olevan yksityistiemme Y4 rakennusvaiheen aikaista haltuunottoa.

Väylävirasto toteaa, että Y4 ei ole tarpeen käyttää rakennusvaiheen aikana. Yksityistielle Y4 ei esitetä toimenpiteitä ratasuunnitelmassa.

Lausunnot

Ylivieskan kaupunki on ilmoittanut, että kunnan toimesta tehdyt vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet (aloittamisesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä suunnitelman nähtäville asettaminen - toteutustavat ja - ajankohdat):

Aloituskulutuksesta on ilmoitettu Ylivieskan verkkosivuilla 18.5.2021.

Suunnitelman nähtäville asettamisesta on ilmoitettu Ylivieskan verkkosivuilla 9.2.2023 ja ilmoitus on kuulutusajan nähtävillä.

Mäntyniemen AKS ratasuunnitelma, vuorovaikutustilaisuus 13.10.2022 klo 17, Ylivieskan kaupungintalo, valtuustosali.

Ylivieskan kaupunki osallistuu alueelliseen liikennejärjestelmätyöryhmään, joka toimii Pohjois-Pohjanmaan läntisellä alueella. Työryhmän keskeisempänä tavoitteena on kehittää edelleen kuntien liikenneturvallisuustyötä ja toimivaa yhteistyötä eri viranomaisstahojen kanssa. Alueella on tehty liikenneturvallisuustyötä tällä toimijamallilla noin 10 vuotta ja yksi keskeisin tavoite on parantaa kevyen liikenteen liikenneturvallisuutta ja mahdollisuuksia. Iisalmi radan tasoristeykset ovat merkittävä turvallisuusriski ja tasoristeyksien alueella on tapahtunut useita liikenneonnettomuuksia vuosien aikana. Tasoristeysten

09.08.2023

poistaminen ja korvaaminen kevyenliikenteen ja ajoneuvoliikenteen alikulkusilloilla parantaa alueen liikenneturvallisuutta merkittävästi ja mahdollistaa sujuvan yhteyden radan etelä- ja pohjoispuolelle. Laadittu suunnitelma toteuttaa liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuustavoitteiden toteutumista Ylivieskan kaupungissa.

Suunnittelualueella on voimassa Keskustan osayleiskaava 2030 (kvalt 7.6.2011 § 40), jossa alue on osoitettu suojaviheralueeksi (EV). Suunnittelualueella on voimassa myös vuosina 1983 (kvalt 18.4.1983 § 80), 2002 (kvalt 18.3.2002 § 37) ja 2020 (kvalt 4.5.2020 § 10) hyväksytyt asemakaavat, joissa alue on osoitettu suojaviheralueeksi (EV) ja puistoalueeksi (VP). Kaavatilanne on huomioitu ratasuunnitelmaselostuksessa.

Lausunnonantohetkellä ratasuunnitelma ei ole yhdenmukainen asemakaavan kanssa. Ratasuunnitelmassa on osoitettu kuivatukseen liittyviä toimenpiteitä asemakaavan mukaiselle suojaviher- (EV) ja puistoalueelle (VP). Ylivieskan kaupungin ja Väyläviraston aloitteesta on käynnistetty asemakaavan muutos, jonka tavoitteena on muuttaa asemakaava ratasuunnitelman mukaiseksi (tekla 21.2.2023 § 15). Asemakaavan hyväksymiskäsittelyä tavoitellaan kesäkuulle 2023.

Asemakaavan mukaiset alueet ovat pääosin rakentuneet. Uusimmassa Kiviojan asemakaava-alueen laajennuksessa (kvalt 4.5.2020 § 10) rautatien suoja-alueet on huomioitu. Tulevissa asemakaavahankkeissa rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset otetaan huomioon.

Hanke toteutetaan ST-urakkana ja lopulliset rakentamiskustannukset vahvistuvat urakkakilpailun jälkeen. Ylivieskan kaupunginvaltuusto käsittelee toteutussopimuksen kokouksessaan 17.4.2023.

Hanke on tarkoituksen mukaista toteuttaa yhteishankkeena, jossa sillat ja kulkuyhteydet toteutetaan samanaikaisesti ja yhteisenä urakkana ja ratasuunnitelmassa esitetyt katu- ja yksityistiejärjestelyt K1J, Y1J, Y2, K2, K2J ja Y3J toteutetaan samanaikaisesti ratatöiden kanssa.

Asemakaavan mukaiset katualueet ovat Ylivieskan kaupungin omistuksessa ja ne luovutetaan asemakaavan ja rakennussuunnitelman mukaiseen katualueen rakentamiseen.

Teknisten palveluiden lautakunta on kokouksessaan 21.2.2023 § 15 käynnistänyt asemakaavamuutosprosessin ja tavoitteena on, että asemakaava on päätösvaiheessa kesäkuussa 2023. Kaupunki luovuttaa korvauksetta omistamansa maa-alueen tarvittavilta osin rautatietarkoitukseen.

Asemakaavan muutos on käynnissä (tekla 21.2.2023 § 15).

Kaupunki suostuu vastaamaan yksityisteinä rakennettavien Y1J, Y2, Y2J, Y3, Y3J yllä- ja kunnossapidosta.

09.08.2023

Kunta ottaa vastatakseen ratasuunnitelmassa esitettyjen jalankulku- ja pyöräteiden K1J ja K2J sekä pumppaamojen kunnossapidon.

Kunnalla ei ole huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin.

Suunnittelualueelta johdettavat hulevedet on suunniteltu avo-ojaan, joka virtaa purkupuutken kautta rakentuneen asemakaava-alueen läpi Kalajokeen. Suunnittelun yhteydessä on varmistettava ja huomioitava, että kuivatuksen purkukapasiteetti on riittävä.

Kunnalla ei ole huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin rautatien rakentamisen ajaksi varattaviin kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön. Maa-ainesten sijoitukseen liittyen on hyvä tutkia, että voidaanko muodostuvia maa-aineksia läjittää osin meluvalliksi radan eteläpuolelle.

23.2.2023 jätetyssä muistutuksessa kiinteistönomistaja kieltää rakennustyönajaksi suunnitellun tien haltuunoton Y4 kohdassa. Kiinteistönomistaja perustelee kieltä, että tie ei tule kestäämään rakennusvaiheen aikaisia raskaita ja suuria työkoneita.

Kuntatekniikan päällikkö ja tekninen johtaja kutsuivat kiinteistön omistajat neuvotteluun, jossa käytiin hanketta ja eri vaihtoehtoja läpi. Neuvottelun pohjalta päädytään esittämään, että työmaaliikennettä ei sallita Y4 osalla vaan työmaaliikenne järjestetään muulla tavoin.

Teknisten palveluiden lautakunta toteaa lausuntonaan muistutukseen, että yleiskartan mukainen Y4 väylä jätetään rakennusaikaisen haltuunottoalueen ulkopuolelle.

Väylävirasto toteaa, että sillä ei ole huomauttamista kaupungin antamaan lausuntoon. Ylivieskan kaupungin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Ylivieskan kaupungin 4. kaupunginosan (Kivioja) rautatie-, erityis- ja puistoaluetta koskevan kaavaehdotuksen 19.6.2023 ja se on liitetty suunnitelma-aineistoon.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliitto on ilmoittanut, että Pohjois-Pohjanmaalla on voimassa 1., 2. ja 3.vaihemaakuntakaava sekä Hanhikiven ydinvoima-maakuntakaava, joista viimeksi mainittu ei vaikuta ratasuunnitelman mukaiselle alueelle. 1.vaihemaakuntakaavassa käsiteltyjä aihepiirejä on energiantuotanto ja -siirto, kaupan palvelurakenne ja taajamat, luonnonympäristö sekä liikennejärjestelmä ja logistiikka. Ratasuunnitelman mukainen alue sijoittuu 1.vaihemaakuntakaavassa taajamatoimintojen alueelle (A), jolla osoitetaan asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita. Pohjois-Pohjanmaan 2.vaihemaakuntakaavassa käsiteltyjä aihepiirejä ovat maaseudun asutusrakenne, kulttuuriympäristöt, virkistys- ja matkailualueet, seudulliset materiaalikeskus- ja jätteenkäsittelyalueet, seudulliset ampumaradat sekä puolustusvoimien alueet. 2.vaihemaakuntakaavassa ei ole ratasuunnitelman mukaiselle alueelle merkintöjä, ja sen viereen on merkitty Ylivieskan alu-

09.08.2023

eellisen keskustatoimintojen alue (C-2), jolla osoitetaan maakunnan alueellisten keskusten ydinalue, johon sijoittuu keskustahakuisia palveluja sekä asumista, Ylivieskassa myös matkakeskus. 3.vaihemaakuntakaavassa on C-2 -merkinnän lisäksi ratasuunnitelman läheisyyteen merkitty logistiikka-alue (lo), jolla osoitetaan maakunnallisesti merkitävät eri liikennemuotoja yhdistävät tavaraliikenteen terminaali-alueet. Lainvoimaisten vaihemaakuntakaavojen lisäksi Pohjois-Pohjanmaalla on vireillä uusi energia- ja ilmasto-vaihemaakuntakaava, jonka suunnitellut pääteemat ovat aluerakenne ja saavutettavuus, liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet, energiantuotanto, varastointi ja siirto, viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu sekä energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen. Vireillä olevassa vaihemaakuntakaavan luonnoksessa ei ole osoitettu merkintämuutoksia ratasuunnitelman mukaiselle alueelle.

Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa, että lausuttavana oleva ratasuunnitelma on maakuntakaavan mukainen ja edistää alueellisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja liikenneturvallisuutta

Väylävirasto toteaa, että sillä ei ole huomauttamista maakuntaliiton antamaan lausuntoon.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikennevastuualue on ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa ratasuunnitelmaan.

Väylävirasto toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa ELY-keskuksen liikennevastuualueen lausuntoon.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, että hankkeen yleiskartan taustakarttana oleva Suomen taustakartta on ylösalaisin, mikä vaikeuttaa hankesuunnitelmaan perehtymistä ja vertailua olemassa oleviin aineistoihin.

Luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset: Luontoselvitys (v. 2021) on tehty suppealta alueelta mutta on sinänsä tarkoitukseen riittävä. Mäntyniemen suunnitellun alikulkusillan ja tulevan tieyhteyden kohdalta (luontoselvityksen osa-alue B) on lisäksi tehty liito-oravaselvitys (v. 2022). Edellisten lisäksi Ylivieskan asemakaavahankkeiden luontoselvityksessä v. 2022 on tunnistettu potentiaalinen liito-oravan kulkuyhteys (Koskipuhdon elinpiirin potentiaaliset yhteydet). Vaikka merkkejä liito-oravasta ei havaittu osa-alueelta B, alue voi silti toimia kulkureittinä. Tavanomaisen tien rakentaminen ei estä liito-oravan liikkumista, kun tien molemmiin puolin jätetään riittävän korkeita puita, joiden avulla liito-orava pystyy ylittämään tieyhteyden.

Alueidenkäytön osalta ei huomautettavaa.

09.08.2023

Väylävirasto toteaa, että sillä ei ole huomauttamista ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueen lausuntoon. Y2 ja Y2J väylien molemmiin puolin jätetään riittävän korkeita puita mahdollistamaan liito-oraville tien ylityksen.

Pohjois-Pohjanmaan museo on ilmoittanut, että tasoristeyksien poistolla, alikäytävän rakentamisella Lohitien ja Särkitien väliselle alueelle ja alikulkusillan rakentamisella Mäntyniemen alueelle, ei ole vaikutusta arkeologiseen kulttuuriperintöön. Alue on kuulunut vuoden 2008 arkeologiseen inventointiin (Ylivieskan keskustan osayleiskaava 2030, Arkeologinen inventointi 2008 / K.H. Renlundin museo, Hans-Peter Schulz). Rata-alueella tai sen välittömässä ympäristössä ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita.

Laskujohto 2 kulkee kahden muinaismuistolailla rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen välistä, jotka molemmat ovat kivikautisia asuinpaikkoja, Hannula (kohdetunnus 977010037) ja Hannula 2 (1000013158). Kohteista on tehty kivikautisesta asutuksesta kertovia löytöjä kuten kvartsiesineitä- ja iskoksista. Kohteen Hannula 2 raja-alue perustuu vuoden 2008 inventointiin, jossa havainnot tehtiin muokattun pellon pinnalta eikä koekuoppia tehty.

On mahdollista, että kahden tunnetun kiinteän muinaisjäännöksen välissä on säilyneitä esihistoriallisen asuinpaikan jäänteitä. Pohjois-Pohjanmaan museo edellyttää tehtäväksi arkeologisen tarkkuusinventoinnin ennen laskuoja 2 kaivamista. Tarkkuusinventoinnissa tulee selvittää koekuoppien ja koeojien avulla, sijaitseeko laskuojan reitillä asuinpaikasta kertovaa kulttuurikerrosta tai kiinteitä rakenteita peltokerrosten alla. Sivulla 3 olevaan karttaan on merkitty alue, jolla tarkkuusinventointi tulee toteuttaa.

Tutkimukset tulee ulottaa myös tunnetun kiinteän muinaisjäännöksen Hannula 2 alueelle, koska suunniteltu laskuoja kulkee aivan nykyisen muinaisjäännösrajoituksen vierellä. Tutkimuksissa tulee selvittää, onko kohteen Hannula 2 itärajalla säilyneitä kulttuurikerroksia peltokerrosten alla.

Tarkkuusinventoinnin tulosten perusteella tulee ratkaistavaksi, tarvitaanko suunnitellun laskuojan toteuttamiseksi mahdollisia jatkotutkimuksia (kaivaus, valvonta).

Arkeologinen tarkkuusinventointi tulee suorittaa noudattaen Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita, jotka löytyvät Museoviraston verkkosivulta: <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus>. Kyseiseltä sivulta löytyvät myös ohjeet arkeologisten kenttätöiden tilaamiseksi sekä luettelo arkeologisia tutkimuksia suorittavista kaupallisista toimijoista. Museon lausunto tulee liittää tarjouspyyntöön.

Koska kyse on yleisestä työhankkeesta, vastaa hankkeen toteuttaja muinaismuistolain 15§:n mukaisesti arkeologisista tutkimuksista koituvista kustannuksista. Valitun toimijan tulee hakea muinaismuistolain 10§:n mukainen tutkimuslupa Museovirastolta. Tarkkuusinventointi tulee toteuttaa sulan maan aikana.

09.08.2023

Tarkkuusinventoinnin tulokset tulee toimittaa tiedoksi Pohjois-Pohjanmaan museoon (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi) heti kenttätöiden päätyttyä, jotta mahdolliset jatkotoimet voidaan arvioida.

Rakennetun kulttuuriympäristön osalta Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Mäntyniemen alikulkusillan ratasuunnitelmasta.

Väylävirasto toteaa, että sillä ei ole huomauttamista museoviraston antamaan lausuntoon. Väylävirasto on teettänyt tarkkuusinventoinnin laskujohdon 2 alueelle kiinteiden muinaisjäännösten Hannula (kohdetunnus 977010037) ja Hannula 2 (1000013158) väliselle alueelle.

Pohjois-Pohjanmaan museo on antanut jatkolausunnon arkeologisen tarkkuusinventoinnin toteuttamisen jälkeen. Arkeologinen tarkkuusinventointi toteutettiin ko. alueella 5.-7.6.2023 (tutkimuslupa MV/24626/2023) Pohjois-Pohjanmaan museon lausunnon mukaisesti. Tutkimusten esiraportti toimitettiin Pohjois-Pohjanmaan museoon heti kenttätöiden päätyttyä (09.06.2023) mahdollisten jatkotoimenpiteiden määrittämiseksi. Tarkkuusinventointi toteutettiin konekaivuun ja käsikaivumenetelmien yhdistelmänä. Tutkimusalueen länsireunaan kaivettiin käsin kahdeksan koekuoppaa, osittain Hannula 2 -nimiselle asuinpaikalle. Kuopista kuusi sijaitsi entisellä peltomaalla ja kaksi jokitörmän istutusköivikossa. Lisäksi alueelle kaivettiin koneella kaksi pitkää koeojaa tutkimusalueen pohjoispäästä sen eteläpäähän, jokitörmän reunaan saakka. Koekuopat ja ojat kaivettiin puhtaaseen pohjamaahan.

Tarkkuusinventoinnin aikana tutkimusalueella ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Tarkkuusinventoinnin perusteella kaikki esihistorialliset kerrostumat ovat hävinneet tutkimusalueen kohdalta myöhemmän maankäytön seurauksena. Yhdestä pelolle kaivetusta koekuopasta löytyi kyntökerroksesta kaksi pienikokoista kvartsi-iskosta.

Laskujohto 2:n kohdalle suunnitellun laskuojan toteuttamisella ei ole muinaismuistolain (295/1963) mukaista estettä. Laskujohto 2 voidaan toteuttaa Väyläviraston museolle esittämän ratasuunnitelman mukaisesti. Kaivutöitä ja rakentamista ei tule kuitenkaan ulottaa suunnitelmien ulkopuolelle. Jos alkuperäisiin suunnitelmiin tulee muutoksia, esimerkiksi laskuojan kohtaa muutetaan, asiasta tulee olla yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan museoon ennen kaivun aloittamista mahdollisen jatkotutkimustarpeen määrittämiseksi.

Väylävirasto toteaa, että sillä ei ole huomauttamista museoviraston antamaan lausuntoon.

Liite

Ratalain mukaisesti nähtävillä ollut ratasuunnitelma
Hallinnollisessa käsittelyssä saadut lausunnot ja muut asiakirjat
Kaikki liitteet löytyvät sähköisesti Väylän Sharefile-palvelusta

Ratasuunnitelman
hyväksymisesitys

09.08.2023

LIITE 1 17 (17)

VÄYLÄ/6349/04.01.01/2020

Tiedoksi

Väyläviraston kirjaamo
ratsu@vayla.fi

*Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikön-
päälikkö Emmi Tourunen ja esitellyt projektipäälikkö Juhan Tyrväinen.*